

STRATEGISKT INSPEL 2018

Kultur- och fritidsnämnd

INNEHÅLL

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND OMVÄRLDSANALYS.....	4
<i>Statistik och prognoser om framtiden</i>	4
<i>Kostnads- och kvalitetsjämförelser med andra organisationer</i>	4
<i>Dessa punkter kan vara svåra att jämföra då strukturfaktorer för dessa områden är få och oprecisa och kräver en djupare analys.</i>	4
<i>Demografiska effekter</i>	4
<i>Utmaningar & möjliga lösningar</i>	5
<i>Utveckling och trender</i>	5
INVESTERINGAR.....	7
<i>Nämndens lokalbehov</i>	7
<i>Investeringsbehov</i>	7
RESULTATANALYS.....	8
<i>Nyckeltal och måluppfyllelse</i>	8
<i>Perspektiv Hållbart samhälle</i>	8
<i>Perspektiv Medborgare</i>	8
<i>Perspektiv Medarbetare</i>	8

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND

OMVÄRLDSANALYS

STATISTIK OCH PROGNOSE OM FRAMTIDEN

Regeringens folkhälsomål nummer tre, Trygga och goda uppväxtvillkor, är viktigt för alla åldersgrupper, inte minst för barn och ungdomar.

Regeringens folkhälsomål nummer nio, Ökad fysisk aktivitet, är viktigt för alla åldersgrupper, inte minst för barn och ungdomar

Utbildningsnivå och medelinkomst i Västmanland är lägre än resten av riket och skillnaderna mot riket ökar. Det finns större behov av fysisk kapacitet då låg utbildning innebär större risk för fysiskt påfrestning (SCB)

Oroväckande hög andel unga står utanför arbetsmarknaden (SCB) vilket kommer att öka behovet av insatser så att ohälsa eller utslagning inte ökar.

Alkoholkonsumtionen bland ungdomar är fortfarande högre än önskvärt. (Länsrapport 2010)

Den nya bibliotekslagen lyfter speciellt fram vikten att öka/förbättra läsförståelsen bland våra barn och ungdomar. Här utgör biblioteken en naturlig partner med sina bibliotek. Kultur- och fritidsnämnden ska, för att bidra till en ökad läsförståelse bland barn och ungdomar, arbeta för att biblioteken ytterligare utvecklar sina metoder och arbetsätt.

Den digitala utvecklingen är snabb och skapar nya beteenden och utmaningar. Användandet av "smartphones" och surfplattor har, tillsammans med ökad tillgång till mobilt bredband, skapat nya beteenden och därmed nya utmaningar. Allt fler människor är ständigt uppkopplade och förväntar sig åtkomst av digitala tjänster. Kraven på e-tjänster och tillgång till digitala självservice-tjänster ökar från medborgare. Detta medför ett ökat tryck på den digitala utvecklingen inom samtliga verksamheter och därmed ett behov av kunskapsutveckling och innovativa idéer hos personalen.

Behovet av kultur- och fritidsaktiviteter för kommunens befolkning ökar.

KOSTNADS- OCH KVALITETSJÄMFÖRELSE MED ANDRA ORGANISATIONER

Dessa punkter kan vara svåra att jämföra då strukturfaktorer för dessa områden är få och oprecisa och kräver en djupare analys.

DEMOGRAFISKA EFFEKTER

Den demografiska inverkan på verksamhetens driftskostnader 2018-2019 är obetydlig för kultur- och fritidsnämndens del. En effekt är att den förväntade befolkningsökningen medför att förvaltningens aktivitetsutbud kommer att användas i än högre grad. Detta i sin tur betyder att behovet av nya anläggningar för såväl kultur som idrott ökar ytterligare. Asylsökande och nyanlända i Sala kommun påverkar verksamheterna på olika sätt och grad. Det är ett gemensamt ansvar i kommunen att medverka till att göra vistelsen här, hur kort eller lång den än blir, så trygg och meningsfull som möjlig.

UTMANINGAR & MÖJLIGA LÖSNINGAR

Vi kan idag skönja en förändring över tid av människors motionsvanor och krav på tillgänglighet samt utbud av hälsofrämjande aktiviteter, bort från föreningsaktiviteter till dagens individuella val och yttringar. Detta gör att Sala kommun ständigt behöver utveckla idrotts- och fritidsverksamheten. I en växande kommun finns också ett behov av fler idrottsanläggningar.

Idrottshall, konstgräsplaner och liknande anläggningar bör byggas ut i takt med att kommunerna växer. För att möta det behov av anläggningar som finns inom idrotten ska kultur- och fritidsnämnden därför arbeta för att möta den brist som finns.

Mer än 80 procent av alla ungdomar går någon gång med i en idrottsförening. Men vid 20 års ålder är "bara" ungefär hälften kvar. Idrottsrörelsen tappar uppenbarligen många unga medlemmar. Frågan är varför. Eller kanske den ännu viktigare frågan: Kan vi göra något för att behålla dem?. Att försöka få fler att idrotta längre upp i åldrarna är en viktig del i Riksidrottsförbundets (RF) verksamhetsinriktning. För att öka ungdomars vilja och möjlighet att fortsätta med föreningsidrott görs således insatser på flera olika nivåer. En insats för Sala kommun kan vara att följa RF norm när det gäller bidragsberättigad ålder för Lokalt aktivitetsstöd, 7-25 år till en kostnads ökning av 150tkr

Åkra trädgård är centralt belägen i staden och är i dagsläget extensivt skött och använd. Där kommer befintliga bangolfbanorna att flyttas och servicebyggnaden är redan riven. Tankar finns att göra om detta område till Spontanidrottsområde med skatepark samt multi sportarena. Tidigare har det i Sverige varit vanligast med skateparker byggda i trä, men de senaste åren har det byggts fler och fler skateparker i betong och det finns nu många fina betongparker i Sverige

Många av landets simhallar har sett sina bästa dagar och Salas simhall är i behov av upprustning eller ersättning. Att bygga en ny badanläggning eller renovera en befintlig är en mycket stor investering. Ett akut underhållsbehov medför oftast att kostnaderna blir högre och inte minst måste anläggningen stänga igen och man står utan simhall. Ett väl genomfört förarbete är en av nycklarna till en hållbar anläggning, såväl fastighetsmässigt som ekonomiskt.

UTVECKLING OCH TRENDER

Kultur- och fritidsnämndens strategi är att ge invånarna möjligheter till idrott, motion, friskvård, kultur, avkoppling, positiva upplevelser och livsstilsförändringar inom kultur- och fritidssektorn. Detta gäller i synnerhet barn och ungdom. Det är av utomordentlig stor betydelse att människors välbefinnande ökar för att ge dem kraft och ork att klara omvärldens allt högre krav och detta utan att livskvaliteten minskar. Som medel för denna strategi har kultur- och fritidsförvaltningen utmärkta möjligheter att svara mot utvecklingstendenserna genom hälsospåren, Barnens hälsoklubb, föreningarnas verksamhet och bibliotek. Till listan ska också läggas idrottshallar, ishall, fotbollsplanerna i kommunen och simhall vilken är i stort behov upprustning eller ersättning samt andra aktivitetsytor och vidareutvecklingen av Täljstenen.

Fortsatt utveckling av Vision Lärkan är viktig för funktionell användning av området. På grund av den allt större trängseln i idrottshallarna, vilken hämmar föreningarnas verksamhet, samtidigt som den genererar konflikter mellan såväl förening och förening som mellan förening och kommun, bör den sport- och evenemangshall dimensionerad för innebandy, handboll med publik funktion, eller liknande, prioriteras och uppföras helst under 2018.

Uppförandet av en digital multifunktionell lokal som kan användas som konsert-, konferenslokal, filmvisning och till andra digitala aktiviteter under mandatperioden har föreslagits att kommunen behöver enligt ovan med plats för ca 250 personer. En sådan anläggning kommer att höja

Salas totala attraktionskraft, skapa bättre förutsättningar för det lokala näringslivet och ytterligare höja livsmiljön för de människor som bor i Sala kommun.

När det gäller vidareutvecklingen av Täljstenen finns några etapper som inte är genomförda, t ex ovanvåningen på ungdomslokalen och sammanbindning av bibliotek – långa – och café.

Täljstenen är en utomordentligt lämplig plats för olika kulturyttringar för alla åldrar och ungdomsverksamhet, därmed bör första delen genomföras snarast.

För att nå målet att alla som så önskar ska kunna leva och verka i Sala kommun är det viktigt att denna fråga ingår i den strategiska planeringen för kommunen som helhet. Det behövs en kommunövergripande kontinuerlig uppföljning av mål och resurser för att göra detta möjligt.

Utveckla samverkan mellan kommunernas folkbiblioteksverksamhet i länet enligt regional kulturplan. Syftet är att öka servicegraden och tillgängligheten till bibliotekstjänster i hela länet. Ett större medieutbud ska kunna nås av flera medborgare på lika villkor. Detta kan ske genom att skapa ett gemensamt biblioteksdatasystem, gemensam bibliotekskatalog, webbportal och lånekort.

I väldigt många av Sveriges kommuner pratar man just nu om att starta utlåning av sport- och fritidsutrustning. I Sala har Västmanlands första Fritidsbank öppnat under hösten 2016.

Gemensamt för alla är att man tillhör Fritidsbankens paraplyorganisation, går under samma varumärke och att värdegrunden är lika. Riksidrottsförbundet har inlett ett samarbete med Fritidsbanken för att utveckla verksamheten, skapa ett långsiktigt lokalt engagemang och möjliggöra för fler att börja idrotta. Fritidsbanken är bra för folkhälsan och miljön. Den för oss människor tillsammans, oavsett ålder, kön, etnicitet eller ekonomiska förutsättningar. Den inspirerar till nya aktiviteter och genom att man återanvänder utrustning ger det också miljövinster.

Fritidsbanken är som ett bibliotek fast med sport- och fritidsprylar. Här kan man låna utrustning för en aktiv fritid, som t.ex. skidor, skridskor, inlines, flytvästar, snowboards och mycket mer

En trend är en stark tro på samverkan mellan olika aktörer. På nationellt plan finns sedan några år tillbaka överenskommelser mellan regeringen, Sveriges kommuner och landsting (SKL) och civilsamhällets organisationer för hur samverkan ska se ut mellan det offentliga Sverige och civilsamhället. Liknande överenskommelser finns också i ett flertal andra kommuner i landet.

INVESTERINGAR

NÄMNDENS LOKALBEHOV

En sport- och evenemangshall dimensionerad för innebandy, handboll med publik funktion, eller liknande, bör uppföras helst under 2018.

Fritidsbanken har varit igång i Sala sedan invigningen 20161127. Den drivs i samarbete med vård och omsorg/arbetsmarknadsenheten som finansierar personal genom arbetsmarknadspolitiska åtgärder och Kultur o Fritid som ansvarar för lokalhyra. För att kunna fortsätta bedriva Fritidsbanken behövs tillägg i budget för att täcka driftskostnader i form av hyreskostnaden och administration. Beräknad kostnad är 192tkr.

En digital multifunktionell lokal som kan användas som konsert-, konferenslokal, film och till andra digitala aktiviteter med plats för ca 250 personer.

Vidareutvecklingen av Täljstenen genom utbyggnad av ovanvåningen på ungdomslokalen

Kompressorerna till ishallen och curlinghallen har en beräknad livslängd på 15 till 20 år. Ishallens kompressorer är från 1999, dvs ca 15 år. I samband med utbyte av befintlig anläggning skall man ta vara på överskottsvärmen och återvinna energi för att kunna förbättra innemiljön. Separat styrning mellan hockeyn och curlingen skall också installeras för bättre ekonomi och ur verksamhets hänseende.

Vid eventuell nybyggnation så utöver hyra till fastighetsenheten tillkommer även driftskostnader för kultur- och fritidsnämnden. Därmed behöver kultur- och fritidsnämnden tilläggsanslag för att utrusta nybyggnationer med det material som inte ingår i upphandlingen. I en idrottshall handlar det om tex gymnastikmattor, plintar, olika stolpar & nät till olika bollsporter, mål, sargar, bänkar, resultatavlor, mm.

INVESTERINGSBEHOV

	2018	2019	2020	2021	2022
Nytt biblioteksdatasystem	150				
Simskolematerial	150				
Sala stadspark/Skatebordpark	3 000				
Ny biblioteksinredning/hyllor		1 000			
Konstfrusen isbana					3 000

RESULTATANALYS

NYCKELTAL OCH MÅLUPPFYLLELSE

	2014	2015	2016
Antal besökare i kulturkvarteret Täljstenen	4 000	9 500	10 000
Antal besökare på biblioteket	134 091	141 757	138 407
Kommunal subvention per besök i Simhallen / kr	37,2	41,3	47,2
Antal i % av de bidragsberättigade föreningar som har antagit trygghetspolicys	11	11	11
Andelen barnböcker av den totala utlåningen i %	42,2	43,8	45%

PERSPEKTIV HÅLLBART SAMHÄLLE

MÅL: EN LÅNGSIKTIG MILJÖMÄSSIGT HÅLLBAR UTVECKLING

All berörd personal inom kultur och fritid skall vara utbildad i eco drive. ●

PERSPEKTIV MEDBORGARE

MÅL: NÖJDA MEDBORGARE OCH BRUKARE

Nämnden bidrar till målsättningen genom att arbeta för att antalet bibliotekslån per invånare överstiger riksnittet samt att antalet besökande i simhallen överstiger 115 000. ▶

MÅL: GOD SERVICE AV HÖG KVALITET

Nämnden bidrar till målsättningen genom att arbeta för att 85 % av eleverna i åk 2 ska ha lärt sig simma. ○

MÅL: PÅVERKAN OCH INFLYTANDE FÖR KOMMUNENS MEDBORGARE

Nämndens målsättning är att medborgarna upplever att de har möjlighet till inflytande och påverkan, ex. när antalet inköpsförslag via webben utgör 10 % av alla medieinköp. ●

PERSPEKTIV MEDARBETARE

MÅL: TRYGG, SÄKER OCH UTVECKLANDE ARBETSMILJÖ

Nämndens målsättning är korttidsfrånvaron inte överstiger 3,0 dagar per person och år. ○

MÅL: DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE FÖR MEDARBETARNA

Nämnden bidrar till målet när resultatet i medarbetarundersökningen kring mening, lärande och motivation visar 3,5 eller högre samt när alla medarbetare anställda mer än ett år har minst ett medarbetarsamtal med sin chef. ●

MÅL: TYDLIGT OCH BRA LEDARSKAP

Sala har ett tydligt och bra ledarskap när resultatet i medarbetarundersökningen kring uppskattning, förtroende och ansvar visar 3,7 eller högre, när resultatet i medarbetarundersökningen kring mål, utvärdering och förväntan visar 3,7 eller högre samt när antal tillsvidareanställningar som avslutats från arbetsgivarens sida (utöver hälsoorsak) är 5 eller mindre. ●

Kultur- och fritidsnämndens indikatorer

Mål	Indikator	2016	2015	2014
En långsiktig miljömässigt hållbar utveckling	All berörd personal inom kultur och fritid skall vara utbildad i eco drive.	100%	25 %	-
Nöjda medborgare och brukare	Salas medborgare är nöjda med kvaliteten och service	60	Ingen mätning	58
Nöjda medborgare och brukare	Antalet bibliotekslån per invånare överstiger riksnittet	Resultat redovisas under våren	5,5 (6,4)	5,5 (7,9)
Nöjda medborgare och brukare	Antalet besökande i simhallen överstiger 115 000.	80 493	83 460	98 540
God service av hög kvalitet	85 % av eleverna i åk 2 ska ha lärt sig simma	82%	78 %	77 %
Påverkan och inflytande för kommunens medborgare	Antalet inköpsförslag via webben utgör 10 % av alla medieinköp	16%	15 %	11,3 %
Trygg säker och utvecklande arbetsmiljö	Korttidsfrånvaron inte överstiger 3,0 dagar per person och år	3,4	3,8	1,6
Delaktighet och inflytande för medarbetarna	Resultatet i medarbetarundersökningen kring mening, lärande och motivation visar 3,5 eller högre	4,1	Ingen mätning	Ingen mätning
Delaktighet och inflytande för medarbetarna	Alla medarbetare anställda mer än ett år ska ha minst ett medarbetarsamtal med sin chef	100%	100 %	100 %
Tydligt och bra ledarskap	Resultatet i medarbetarundersökningen kring uppskattning, förtroende och ansvar visar 3,7 eller högre	4,2	Ingen mätning	Ingen mätning

STRATEGSKT INSPEL 2018
KOMMUNSTYRELSEN/KONTOR

ANTAGEN § X | XXXX-XX-XX | DIARIENUMMER 20XX/XXX
SALA KOMMUN

Växel: 0224-74 70 00 | E-post: kommun.info@sala.se | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

